

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hóra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telenyi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Helyes díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságszám sora 50 kr.

Nyilattéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adának vissza.

Egy program-beszéd.

Általában érdekes és figyelemreméltó az a program-beszéd, melyet Falk Miksa tartott a Fejérvári miniszter által elhagyott budai kerületben. Érdekes azoknak az intenczióknak megvilágítása, melyekkel az 1867-iki kiegyezést megkötötték és amelyek között Falk kiemeli a magyar alkotmány teljes épségben való helyreállítását és azt, hogy ezzel megnyitassék a nemzet előtt az ut hazánknak ugy szellemi, mint anyagi fölvirágozására.

Csak ott kezdődik Falk tévedése, vagy rosszhiszeműsége, hogy ő szerinte a kiegyezés minden céljának és így ennek is tökéletesen megfelelt, holott nála alig tudja jobban valaki, hogy ami különösen az ország anyagi érdekeit illeti, azokra a kiegyezés kötele és még inkább alkalmazása valóságilag vezetessé vált.

De természetesen nem lehet őszinte az, aki a kormány kegyéből képviselői mandátumot keres ott, a hol a hivatalnok szavazatok legnagyobb tömegével a kormány rendelkezik és a hol különben is kötött marsutával kell utazni minden jelöltnek, ha boldogulni akar. És Falk boldogulni akar. Rá nézve a képviselőség most már életszükség, mert nem érezheti magát jól mandátum nélkül abban a pozícióban, ahova őt egy hosszú és kétségtelenül nem érdemtelten közszereplés emelte.

Szembeszökőleg mindent meg is tesz a kormány német nyelvű lapjának főszerkesztője, hogy Aradot ne fogjon ismét Budán is. Egészen odáig elmegy, hogy nála szokatlan élességgel bírálja azt a törvényjavaslatot, melyet a pénzügyminiszter benyújtott a tisztviselői javadalmazásokról. Hézagossáknak, szűkkeblűnek és a legtöbb igényt ki nem elégítőnek mondja ezt a javaslatot, amint hogy valóságilag az is. Csak az a különös, hogy mikor ugyanezt mondja az ellenzék, akkor a jelölt ur lapja az első, mely föltámad ellene és hivatkozik az ország pénzügyi helyzetére és annak korlátaira.

Persze más a helyzet, mikor a tisztviselők szavazataira van szükség. Ezen

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Gróf Kreith József.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Egy pár sorban említették föl a fővárosi lapok, hogy gróf Kreith József kanonok és szentszéki ülnök Eperjesen 72 éves korában meghalt. A boldogult — mondá a szükre szabott tudósítás — 1848—49-ben vitézül harcolt az oroszok ellen az általa szervezett népfelkelés élén. Egyik kezében keresztet, másik kezében kardot tartva, vezényelte a fölkelő népet. Ezért sok évig ült nehéz vashan Kufsteinban.

Mindössze ennyit említettek róla föl a budapesti lapok — halála után. Engem úgy a halálhír, mint a hírlapi közlemények rövidege fájdalommal érintett, mert jól ismertem eperjesi deákkoromban az öreg gróf papot s volt alkalmam jó szívéről, rendíthetetlen hazaszeretetről meggyőződni, más részről pedig az fájt, hogy az olyan ember, ki kockára tette életét a hazáért s hazaszeretetéért súlyos börtönt szenvedett, ki vagyonának nagy részét s az előmenetel reményét (az eperjesi orosz püspöki széket) elveszítette a miatt, mert megtámadott honának védelmére sietett: halála után csak egy pár sornyi nekrológot érdemel a hazai lapoktól? Bezzeg, ha valami nagy szabású bűntényt követett volna el a megboldogult, akkor hasábszámra irtak volna róla!

Gróf Kreith József nem tartozott a magyar szabadságharcz kimagasló alakjai közé, de azért teljesen méltó arra, hogy emlékét a halás utókor megkoszorozza. A mit ő tett, az nem tartozott a nagy szabású hadi tények közé, nevéhez nem fűződik valami kiváló diadal emléke s hogy a hatalom mégis oly szigorúan büntette, az abban leli magyarázatát, mert na-

ta ponton megfogta a kormányjavaslatok minden irva való védelmezésének hűségét és felelősségét a bíráló, aki népszerű érvet keres és elhítteti az állam cseledeivét, hogy ő a legjobb barátjuk a világon, ő meg fogja mutatni, hogy különösen a fővárosi tisztviselők sorsa irigylés tárgyja lesz ezentul.

Nemcsak megfelelő fizetésemelést ígér a budai jelölt, hanem kilátásba helyezi a legrövidebb idő alatt a szolgálati pragmatikát és megígéri, hogy küzdeni fog a kerület érdekeiért is, mert ez a kerület el van hanyagolva, azért nem tesznek semmit.

Szégyenletes egy jelenség az, ami ebben nyilatkozik. Szégyenletesebb annyival, mert a kormánypártnak olyan tagjáról van szó, akinek nem kellene mandátumot koldulnia, ha oly végkép le nem jártak volna a szabadelvű párt hitelét. Olyan tagjáról van szó a kormánypártnak, akire szükség van a parlamentben és akinek kimaradása már a fölrítati javaslat szerkesztésénél is érezhető.

De hiába, senki, sem Falk, sem más nem vonhatja ki magát a Szapáry-gárda közös sorsa alól, mely abban áll, hogy pressió, erkölcsstelen ígéretés, ha ez nem használ, fenyegetés, erőszak nélkül nincs kormánypárti mandátum még olyan kerületben sem, ahol a választók legnagyobb része az állampénztárból huzza fizetését. Ugy kell a szó szoros értelmében megvenni minden megbízó levelet, mely a szabadelvű párt táborába szól.

Hanem azért fönne beszélnek az Andrassy Gyulák és vakmerően megtagadják az ellenzék létjogosultságát, melynek zászlója alatt a nemzet áll. Természetesen nem a Teréz-városi nemzet.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése márczius 22-én. —

A képviselőház tegnap befejezte a felirati vitát. Ma kezdődnek a zárbeszédék és holnap (vagy esetleg már ma) megtörténhetik a szavazás.

A tegnapi ülés elején báró Ambrózy a Horánszky által felhozott visszaélésekre vo-

gyon feltűnő volt, hogy sárosmegyei orosz pap fogott fegyvert a hazába betört ellenség ellen, holott Sárosmegye lakóinak egy része a szabadságharc alatt nagyon csunyan viselte magát, egy Szirmay Sárosmegyében még szabad csapatot is toborzott — a honvédség s a nemzeti ügy ellen. Példásan meg kellett téná büntetni azt a sárosmegyei orosz papot, a ki a »rebellise«-ekkel tartott. Ezért került gróf Kreith József Kufsteinba!

Gróf Kreith József a szabadságharcz idején plébánus volt egyik sárosmegyei orosz faluban. Hazánk felvidékén még akkor az oroszok hívei voltak a magyar állameszmének s készek voltak ráért küzdeni ép úgy, mint apák küztek Rákóczi zászló alatt. Gróf Kreith József, ki egyik tagja volt a Kerényi Frigyes vezetése alatt álló hazafis érzelmű, lelkes sárosmegyei ifjúságnak, mely ellensúlyozta a sárosmegyei pecsövicsok bűneit, hívei közt ápolta és terjesztette a hazaszeretetet. S midőn 1849-ben a muszkák egyik hadosztálya a sárosmegyei szorosokon keresztül kezdett hazánkba benyomulni, gróf Kreith József felkötötte ősi kardját, összeszedte a saját és szomszédos falvak orosz népet s a hazai oroszokat — a muszkák ellen vezette!

A fiatal gróf pap maga volt a fölkelő had vezére, de bizony a határ védelme nem sikerült, mert a muszkák könnyű szerrel szét-szorták a fölkelő népet s előzölözték Sárosmegyét. A nép visszatért házi tűzhelyeihez, gróf Kreith József is haza ment plébániájára s folytatta papi hivatalát.

Még a szabadságharcz végét sem ért, midőn egy éjjel katonák törtek be az alvó gróf Kreith Józsefhez, kit fölvervén álmából, magyarul szólítottak meg:

— Eljen az alkotmány! mondá egyik katonára.

natkozólag tett nyilatkozatot s erre Horánszky válaszolt.

A vitát Sréter Alfréd kormánypárti kezdte; beszéde a körül forgott, hogy nemcsak a kormánypárt követett el visszaéléseket, hanem az ellenzék is és csatlakozott ugyanazon kvittelési thézishez, melyet Miklós Gyula felállított.

Utána Bartha Miklós szólalt fel és igen szép és tárgyias szónoklatban foglalkozott azon közjogi teoriákkal, melyeket Tisza Kálmán és Wekerle pénzügyminiszter kevert a vitába. — Kiváló részei voltak Bartha Miklós beszédének azok, melyekben az abrogáció jogát fejtegette. Szólt még a 48-as pártból Györfy Gyula és hasonlóképpen Tisza Kálmán azon állítását utasította vissza, mintha az 1867. XII-ik törvényzikk a magyar országgyűlés szuverenitásáról lemondott volna.

Szólásra senki sem lévén feljegyezve, az elnök már akkor be akarta rekeszteni a vitát, de még szót kért Csanády Sándor és egy negyedórát beszélt a kormány felirati javaslata ellen, melyet Tisza Kálmán művének tartott. Csanády volt utolsó szónoka a felirati vitának, s utána több szónok nem lévén, elnök a vitát 12 óra 30 perczkor berekesztette.

Jövő hétfőn fogja a ház a költségvetés általános vitáját megkezdeni.

A hatvan-utcai gazdaság közgyűlése.

(Évi jelentés. Felolvastatták a Koszorus Lajos elnöke alatt, 1892-ik év márczius 20-ik napján tartott hatvan-utcai gazdasági közgyűlésen.)

Ismét eltelt egy, a hatvan utcai gazdaságnak, — rendszabályok alapján és szerves működésben, — immár a nyolcadik éve, a mely utóbbi évről, a hatvan-utcai gazdaság megválasztott tisztii kara és választmánya, megbízatásához híven, és a kötelesség érzettől áthatva teljesítet eljárással, a törvényhatóságilag jóváhagyott és felsőbb helyen is megerősített rendszabályok értelmében, most ujabban összehívott, t. közgyűlés előtt számot adni kíván.

Jól esik nyilvánítanunk: hogy a hatvan-utcai gazdaság helyesen gondolkozó és rendet szerető egyes tagjai, legnagyobb részben meggyőződtek afelel: hogy a rendszabályok alapján helyezkedett ezen gazdasági intézmény, nem csak hogy czél szerű és helyes, hanem feltétlenül szükséges is.

Jól esik tapasztalunk: hogy mind inkább kezdenek elmúlni ezen intézmény iránti bizalmatlanságnak, kezdetben feltűnődezt jelei; és a megegyengetett ösvényen akképen haladt előre, a hatvan-utcai gazdaság: hogy helyes iránya és működése Debreczen sz. kir. városának más utcai gazdaságokhoz képest előtérbe került.

— Eljen! felelt Kreith.
 — Eljen Kossuth! — mondá a katonák vezetője.

Eljen! — mondá Kreith erre is.

— Hah, Kossuth-kutya! Megfogtunk! — kiáltott az előbbi hang s gróf Kreith Józsefet kihurcolták ágyából a magyar szóval bekoszöntözött osztrák katonák s vitték magukkal Pozsonyba.

A katonai törvényszék, mely Pozsonyban életnek és halálnak ura volt, nagyon veszedelmes embernek találta gróf Kreith Józsefet s a népfelkelés szervezése miatt, mely pedig édeskeveset ártott a muszkáknak, golyó általi halálra ítélte őt. A halálos ítéletet azonban — kegyelemből — 15 évi várfogságra változtatták át.

Igy menekült meg az akkor még ifjú gróf Kreith József a haláltól s kedves emléke gyanánt őrzött egy Szűz Mária képet, melyhez a pozsonyi rémes éjszakán imádkozott. A 15 évi várfogságból három évet ki is töltött Kufstein börtönében, akkor kegyelmet kapott.

Kufsteini fogsága alatt azt tervezte, hogy kiszabadulása után Amerikába fog kimenni s hogy ott megülhesen, fogságában megtanulta a szabó és borbély-mesterséget. (Minket, buglyos haju deákokat, kik vele egy udvaron laktunk, csupa passzióiból nem egyszer megnyírt, mint akár a legügyesebb borbély.)

Midőn azonban a kufsteini várból kiszabadult, lemondott az Amerikába való kívándorlás tervéről s itthon maradt. Pedig akkor nagyon rossz idő járt azokra, kik a szabadságharcnak részesei voltak. Gróf Kreith József kiszabadulása után is folytonos felügyelet alatt állott, ellenőrizték minden léptét, hogy nem konspirál-e az emigránsokkal; arról szó sem volt, hogy plebániáját visszanyerje, abba

méltó például szolgál; és az igazsághoz híven nyilatkoztatjuk: hogy a hatvan-utcai gazdaság rendszabályait, Debreczen város mindenki főútczájának gazda közönsége, alapul vette és intézkedéseiben a jövőre nézve, ezen rendszabályokra helyezkedett.

Ezen bizalomnak és más utcabeli gazdaság közönség részéről követésre méltótt helyes irányának és a hatvan-utcai gazdaság jó indultu eljárásának és becsüendő törekvésének tulajdonítja a választmány és tisztikar: hogy most már az utcagazdaság tulajdonát képező vagyoni biztosítva, és a gazdaság részére gyümölcsözőleg kezelve, más részről pedig az intézmény iránti jó vélemény megszilárdulva, és a gazdaság ügyeit intéző választmány és tisztikar eljárása és működése megkönyvitte lett.

Ezek előrebocsátása után jelezni kívánjuk: 1-ör hogy a választmány, a szükséghez képest, a lefolyt 1891 ik évben 6 rendes választmányi ülést tartott, mely üléseken a gazdaság egyes ügyei a rendszeresen vezetett és bárki által megtekinthető jegyzőkönyvek igazolása szerint, elintézve lettek, és a választmány és tisztikar, a hozott határozatok értelmében, az utca gazdaság érdekeinek megfelelőleg, hűséggel és odaadólal járt el.

2-ör jelenti a választmány: hogy a hatvan-utcai gazdaság birtokai mellett elvonuló rendes és dűlő utakat jókarba hozatta és a városi hatóság azon rendelkezésére: hogy a birtokaikon átvonuló folyókön, a szükséges hidakat kijavítsa, és a közlekedésre használható állapotba hozza, ugyannyira eleget tett, hogy most már a Kádár dűlőben, a Vervölgyön, és Veréb dűlőn átvonuló folyócskákon átvezető ujhid készülék évtizedeken át tanubizonyoságot teszen a gazdaság ügyeit intéző választmány hasznos irányu eljárásáról.

Ezzel kapcsolatosan jelezni kívánja a választmány, hogy az említett három rendbeli hid anyagai beszerzésének és elkészítésének költségeit akképen fedezte, hogy a hatvan-utcai gazdaság öndódi és új osztásu szántó föld ingatlanainak, Debreczen sz. kir. város t. tanácsa által, vadász területül bérbe adása folytán, az 1891. évi január első napját megelőző 6 évről bevételezett bérösszegeből gazdasági utak és hidak jókarban tartásának céljaira, a városi tanács, 178 frt és 92 kr összeget utalványozott és fizetett ki, a gazdaság részére, a mely összeg, a szükséges hidak előállításának költségét nem fedezvén, a választmány addig is, míg a hidak létesítéséhez szükséges költségek, az azon hidakat szintén igénybe vevő elepi, hegyes pusztai és utcabeli birtokos gazdáktól, aránylagos kivetés után bevételeztették, az utca gazdaságnak »bika alap«-zimen a takarékpénztárilag kezelt pénzéből, kölcsönképpen 200 frtot utalványozott, a mely összegből — 160 frt, a

is hosszú idő telt, míg papnak visszafogadták, vagyontól elkobozták s évekig élt s nyomasztó nélkül izések közt az egykor ha nem is dusgazdag, de elég jó módú gróf.

Később, midőn a politikai viszonyok javultak, gróf Kreith Józsefet is visszafogadták a klérusba, de kanonokságnál tovább nem vihette, — pedig ha nem követte volna azt a nagy vétket, hogy a fehérvári seregei ellen fegyvert fogott, bizonyára eperjesi orosz püspök lett volna belőle!

Ó azonban ezen mellőztetést nem fájalta. Bugzón élt papi hivatalának és a jótékonyságnak. A ki hozzá segélyért fordult, — visszautasításra sohasem talált, még az sem bántotta, ha jószívűségével olykor-olykor visszaélt. A szenvedések, miket átélt, szívét nem keményítették meg, hanem a jóság forrásává tették. Velünk, kálvinista magyar fiukkal, kik akkor az eperjesi kollégium lépcsőzetét kopattuk, különösen rokonszenvezett s nem egyszer látott el bennünket magyaros vendégszeretettel saját lakásán.

Az egész város ismerte az egyenes magatartásu, barátságos tekintetű öreg urat, ki mint a szigorú pontosság embere, mindig egy és ugyanazon órában sétált az utcákon. — Szabadságharczi emlékeivel nem kérkedett, de ha figyelmes hallgatókra talált, el-elbeszélgetett az akkori nagy időkről s a kufsteini szomorú évekről.

Most már csöndes emberré lett. Az aulikusok (ha ugyan ki nem veszték még Sárosmegyéből) nem tekintenek többé gyanakodva a senkinek sem vétő jámbor orosz kanonokra. Most olyan bíró elébe jutott, ki a hazaszeretettel nem bünteti, hanem jutalmazza!

Legyen emléke áldott!

Kösa Barna.

agy alatt a láda, eny-
ve burzozta; egy eny-
eseg szegények háza
alkalmas. A szegé-
szerint vannak elkü-
lakó 30 szegény ké-
os családok vezetése
ig a legszorgalmasabb
közül szoktam ki-
magyarázta a gond-
beldajokkal és szigoru-
tagokra. Minden sze-
a gondnokot. Épen
szegények házána
hogy itt minden sze-
gozik, amennyire ké-
ez, a minót megeröl-
a gyengébbek, az
körüli teendőket, se-
tartásában, a főzés-
aképesek is több osz-
nkát végeznek. Nyá-
a munkabírók mű-
it, kora reggel kivó-
álló család a család-
győtes után folytatják
mulás után már várja

végig felsöpörnek az utca seprők minden ut-
czát és éjféltkor az összes városi szemét kitar-
karítatik, hogy a reggel 6. órai locsolás
után olyanok a város összes utcái, hogy ke-
resve sem lehetne szeméttel, vagy port találni.

Debreczen 1945 Május 31.

Négy nap óta nem volt időm napló jegy-
zeteimet folytatni. Egész nap el vagyok fog-
lalva oly sok és annyiféle érdekes megte-
kinteni való középület és köztisztviselvény van
a városnak, hogy észrevétel nélkül repül el az idő,
este pedig fáradt vagyok. Voltam az egyetem-
ben, láttam gazdag könyvtárat és jól beren-
dezett gyűjteményeit, láttam a nagy közkörhaz-
zat mintaszerű berendezését, — nagyon ter-
mészetes, hogy csak felületesen nézhettem meg
mindent, hetek kellenének alapos megtekinté-
sökre. Láttam a közvágóhidat, semmivel sem
áll mögötte a bostoniak, pedig a bostoni
csaknem egy millióba került. Láttam az igaz-
ságügyi palotát, a börtönöket. Megtekinttem
a közép és elemi iskolákat egészségügyi és
pedagógiai berendezésük mintaszerű, meg-
lelő.

(Folyt. köv.)

Határidő-naptár.

- Márcz 24. Thea-estély a Margit-fürdőben.
- Márcz 26. Dalestély a Margit-fürdőben.
- Márcz 26. Városi közgyűlés.
- Márcz 27. Az ügyvédi kamara közgyűlése.
- Márcz 27. Lelkész-választás.
- Márcz 27. Az iparos-kör közgyűlése.
- Márcz 27. A helyi vasút r. társ. közgyűlése.
- Márcz 27. Az iparos ifjuság önképző egyelet-
nek közgyűlése.
- Márcz 27. Ö. T. közgyűlése.
- Márcz 27. A tisztviselők önszegélyő egyeletének
közgyűlése.
- Márcz 28. Comenius-ünnepély a főiskolában.
- Ápril 11. Sajtóper.
- Ápril 11. A Debreczen-nagylel. vasút közigaz-
gatási bejárása.
- Ápril 16. Női házi-ipar és kézi munka-kiállítás
megnyitása a nőegyleti árvaházban.
- Ápril 23. és 24. Lóversenyek Debreczenben.

Ujdonságok.

* Városi közgyűlés. Gróf Dégenfeld József főispán Budapestről küldött táviratában a márciusi rendes közgyűlést 26-dikára — szombatra tűzte ki. E közgyűlésnek számos fontos tárgya lesz. Három állás fog szombaton választás által betölteni: egy rendőr fogalmazói egy szállásbiztos, és egy polgári, biztos állás.

* Esküvő. Dr. Kósa Zsigmond debreczeni kir. ügyész, az ifju jogásznemzedék egyik kiváló tagja, ma esküdött örök hűséget Pozsonyban Károlyi Marianna kisasszonynak, Károlyi József magas műveltségű, szép és kedves leányának. Az esküvő szűk családi körben folyt le. A szerencse-kivánatokhoz, melyekkel az ifju párt elhalmozták, mi is örömmel csatlakozunk a magunkét, őszinte szívből kívánva, hogy az a szép tavasz, mely most ragyog egükön, legyen állandó s hozza meg szánukra a tiszta boldogság hervadhatatlan virágait!

* A nagy pénz. Egy jó képű pécsi ember nagy beszélgetésbe eredt ma a burmfi piac egyik nagy száju kofájával, üzletet is kötöttek. Vagy 20 tojást tetetett a kötőjébe. De mikor fizetésre került volna a sor, azt mondta, hogy addig nem tud fizetni, míg a nagy pénz, mely a kendője csücskében volt köve, fel nem váltatta. Az asszony ebbe is belenyugodott, s hat éves lánykaja kíséretében elbocsátotta az embert valamelyik közeli üzletbe — váltatni. Az ember azonban alig lépett hatót, már is szökni akart a leánytól, természetesen a tojásokkal együtt. A debreczeni burmfi piac Angot anyója azonban észrevette e csel, emberünk után iramodott, s szerencsésen el is csípte. A rendőrség elé kerültek, de ott a nagy pénzcs. embert szabadon kellett bocsátani, mivel bebizonyította, hogy ő ily fura módon csak azt az adósságát akarta bekasszálni Angot anyótól, melylyel az már hetek óta tartozik a — feleségének, ki maga is kofasszony lévén, üzleti összeköttetésben állott a nevezett piacz, méltán híres s legnagyobb száju tyuk és tojás nagykereskedőjévé.

* Pincze tűz. Tegnap éjszaka feltizenkét órakor pincze tűz ütött ki az özv. Szikszay Istvánné Czepléd-utca 26. szám alatti házában. A kár jelentéktelen, s a tüzet a tüzőltök még ideje korán eloltották.

* Tisztelgés a tanfelügyelőnél. Hajdúvármegye ujonnan kinevezett tanfelügyelőjénél, Eötvös K. Lajosnál, ma délelőtt tisztelgett a h. bősörményi tanítószék küldött-sége. A 12 tagból álló küldöttséget nt. Bakóczy János lelkész, iskolaszéki elnök vezette.

* Hangverseny Bősörményben. A h. bősörményi városi dalkör apr. 9-én hangversenyt rendez a felvidéki inségesek jávára, a hangversenyen Szabolcska Mihály debreczeni s. lelkész fog felolvasást tartani.

* A munkaszünet és a dohány-tözsédék. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, melylyel a vasárnapi munka szünetet a dohánytözsédére is kiterjeszti, a mennyiben megengedi azoknak, hogy délutáni négy óráig üzleteiket a munkaszünetes napokon bezárhassák. A miniszter tehát a munkaszünetet nem teszi kötelezővé, hanem kinek-kinek tet-szésére bizza, hogy be akarja-e zárni üzletét vagy sem. A rendelet így szól: Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-cikk 5. §-a alapján mult évi július hó 1-én 1740/P. M. szám alatt kibocsátott rende-
letnek a dohányárudákra vonatkozó II. 2. alatti pontját és ezzel kapcsolatban a dohány-
gyártmányok eladására vonatkozó szabályok (1890. évi hivatalos összeállítás) 15. §-ának a vasárnapok és ünnepnapokra vonatkozó határoza-
tát az időközben szerzett tapasztalatok alapján szükségesnek találtam a következőleg módosítani: A dohány és dohánygyártmányok eladásával foglalkozóknak megengedtetik, hogy áruhelyisé-
geiket vasárnapokon és Szent István király napján délután 4 óráig zárva tarthassák; dé-
lutáni 4 órától 9 óráig azonban kötelesek vagy áruhelyiségeiket nyitva tartani, vagy legalább gondoskodni arról, hogy a fogyasztó közönség dohánygyártmányokat, (esetleg béléget és váltó úrlapokat) ugyanazon épületben, melyben az áru-
da elhelyezve van, könnyen hozzáférhető helyen kaphasson, s a zárva tartott bolt ajta-
ján szembevetendő módon, magyar és az illető községben divó nyelven megjelölni, hogy az épület melyik részében lehet kapni a kincstár részéről áruba bocsátott cikkeket? A dohány-
gyártmányok eladására vonatkozó szabályok fentideztt 15. szakaszának határozmányai egyéb-
bű ünnepnapokra, valamint a köznapokra nézve változatlanul továbbra is érvényben ma-
radnak.

* Alapszabály-jóváhagyás. A büd-szent-mihályi mükedvelő társulat alapszabályait a helyügymiszter jóváhagyta.

* Az ügyvédi kamara közgyűlése. A debreczeni ügyvédi kamara f. hó 27-én vasárnap d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést saját helyiségében.

* Szörny szülött. Hajdu-Dorogon, a hajduság e híres neves városában, egy fiatal menyecske, valami Kolompár Dániel nevű csiz-
madia felesége, a napokban csodálatos szörny-
szülöttnak adott életet. Újszülött fiának, e jól kifejtett világpolgárocskának, ugyanis két feje van. A kétfejű gyermek a hely-
zetbe képest elég jól érzi magát, elég vidor, életrevaló, cseppet sem nyűgös, s hihetőleg életben is marad. Az anya állítólag azért szült volna ily csodás kétfejű gyermeket, mert bizonyos idővel ezelőtt megcsodálta vol-
na a debreczeni vasuti állomás udvari váro-
termének falain diszlegő — kétfejű sa-
sok a t.

* Utóvégre. Egy őszbe csavarodott ember lép be a hivatalba, a sapkáját a hóna alá fogja s elkezd mondani:
— Hát utóvégre ez nem járja.
— M?
— Hát utóvégre mit akar ő az én kerítésemnél?
A kapitány beleszólt:
— Hát utóvégre értelmesebben beszéljen.
— De könyörgöm alásan utóvégre elvégre.
Itt megállott s körülnézett. Talán a zónoklat által nyújtott hatás! kereste, azután beleakasztotta ujját a mellénygombjuka s mintegy három perczi tart gondolkodásba merült. Ezt befejezván fölemelte a fejét s elhatározottan így szólt:
— Utóvégre inkább hazamegyek. Nem muszáj elvégre, utóvégre panaszokodni.

Ezzel aztán ki is fordult a szobából, roppant kétségben hagyva az egész rendőri apparatust, hogy mi lett volna a dologból utóvégre, ha egészen végig elmöndja.

* Pikáns históriáról beszélgetnek most a minden pletykán mohónkapó ylang-
ylangtól illatos, s a hagyományos csésze »pic-
colón« elődő, kávéházi legjobban érte-
sült kőrök. A fényes történet hősei mind a szalonok sima, sikamlós parketjén nevelkedtek fel. Dühöngő család apa, siró-rivó anya, két szerepet is vívó fiatal ember, kik közül az egyik szeretett jegyes, a másik pedig egy mel-
lőzött, de igen bosszuálló természetű távoli rokon, s végre, egy csodaszépségű fiatal leány, kinek légies termetéért, gyönyörű két szeméért igen sokan rajonganak, szerették azt a bonyadalmat, melyet megoldani a törvény-
szék — még pedig zárt ülésen — lesz hivatva. Hogy aztán a zárt ülésen kimondott hivatalos ítélet, képes lesz-e megreperálni egy becsületében meggyalázott lányka szűzi koszoruját, — mert a második, igen elegáns fiatal ember, mai fogalmak szerint gavallér, aljas, erőszakos támadása folytán erőll van szó, — az majd ismét egy újabb megbe-
szelésre méltó problémát fog képezni, a kávé-
házak »piccolón elődő« legjobban érte-
sült kőrei számára?

* Domb-utczai csendélet. Tegnap éjszaka a Domb-utczán, valami duhaj nációk, mind felfeszegették a czölöpzetekre rakott pal-
lókat, s belehányták a sárba. Tanulásq ez esetből az, hogy modern Debreczen városának, melynek még az ezrekbe kerülő nyári szin-
házra (álías hatóságilag engedélyezett sängerei) is van kilökő pénze, ne túrjön meg a város falain belül ilyen kőkorszakbeli czöl-
lőpépitményeket, deszka pallókat, a mi-
lyeneknek manapág már a h.-dorogi boulevardon is aigah adnának helyet.

* Mükedvelő előadás. A h.-hadházi mükedvelő-kör a vendégül nagyteremben 1892. március 26-án mükedvelő előadást rendez, — melynek tiszta jövedelme a mult hó 27-én küt ásátq közben szerencsétlen halált szenvedett árván maradt családjai nyomorának eny-
hítésére fog fordítani. Ez alkalommal színre kerül: Chasse Croise. Vigjáték egy felvon-
ásban. Írták: Fournier és Meyer, francziából fordította: Toldy István. Személyek: Danglars Kóti Jeremiás ur. Pál, fia ifj. Csapó Zsigmond ur, Valleray Clementine asszony Hadházy Emma k. a. Eliz, leánya Kérészy Gizuska k. a. Rozette Schuk Mariska k. a. Történik korunkban Párisban, Valleray asszonynál. Legény Bucsú. Magánjeletet. Írta: Széchy Ferenc

Előadja: Simon Károly ur. Ajánlott levél. Vigjáték egy felvonásban. Személyzet: Hortense, fiatal özvegy Schuk Mariska k. a. Fran-
cine, komorna, Dravetzky Margit k. a. Fougas-
son, amerikai, Szabó Sándor ur. De Courvalin Hector államügyész Mester Albert ur. Az elő-
adást zártkörű táncmulatság követi, melyre a névre czimzett szinlapok meghívókul, az első helyre váltott jegyek pedig beléptijegyül te-
kintetnek. Kezdeté 1/8 órakor. Helyárak: I. hely 80 kr, II. hely 60 kr, III. hely 40 kr.

* Halálozás. Győrössy János h. bősör-
ményi földbírtokos volt városi tisztviselő, párt-
tunknak rendíthetetlen tagja, mint mely rész-
véttel értesülünk, f. hó 22-én elhunyt. Teme-
tése holnap d. u. lesz. Béke hamvaiba.

* Mária Terézia papucsa. Nagy-
váradon csütörtökön megnyílik a női mnkkak kiállítás, melyet Nagyvárad előkelő hölgyei rendeznek. A kiállításon kétezerrel több remek tárgy lesz látható, közte Mária Terézia papucsa is, melyek a biharmegyei régészeti társulat bocsátott rendelkezésére.

* Elgázolt gyermek. A Huszka gőz-
malmi tisztviselő fia, kit a napokban a czepléd-
utczán elgázoltatott egy vigyázatlan talyi-
gás, valószínűleg életben fog maradni, mivel állapotában javulás állt be. Nagyobb sérülései csak a balkezén és gyomor tájékán vannak.

* Elszámolás. A debreczeni izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet által 1892. márcz. 12-én a »Bika« szálloda dísztermében rendezett jelmezball bevételéről és kiadásairól: I. Bevételei. Páholy jegyekért 64 frt. Belépti jegyekért 557 frt. Virág és cognacért 109 frt 97 kr. Felülfizetésekből 445 frt. Összesen 1145 frt 97 kr. II. Kiadás. Teremtő 100 forint. Zenéért 20 frt. Nyomatványokért 35 frt 50 kr. Bélyegért 17 frt 10 kr. Rendőri engedélyért 13 frt. Rendezői jelvényekért 11 frt 61 kr Cognac és virágért 30 frt. Fodrászónék 5 frt. Hordár és eljáronak 2 frt 46 kr. Borra valók 10 frt. Együtt: 244 frt 67 kr. Tiszta jövedelem 901 frt 30 kr azaz kilencszázegy forint harmincz krajczár. Midőn ezen elszámolás eredményét közléstesszük, kedves köteleességünknek tartjuk hálás köszönetünket kifejezni ugy az igen tisz-
teit urhölgyeknek és kisasszonyoknak, kik lan-
kadatlan buzgalommal igyekeztek a ball anyagi eredményét biztosítani, valamint a női és férfi rendezőség minden egyes tagjának, a kik hete-
ken keresztül a legadadobb tevékenységet fej-
tettek ki a ball sikerének és fényének emelése érdekében, végül az aldozatksöz, minden szé-
pért és jóért lelkesítő neves szívi nagy közön-
ségnek, mely meglepő számú megjelenésé-
vel és adakozásával az elért erkölcsi és anyagi eredményt biztosította. Debreczen, 1892. márcz. 20. A debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet nevében: Dr. B a l k á n y i Miklósné elnök.

Felülfizetések: Fehér Domokos 20 frt, N. N. 18 frt, Lichtenstein Sámuel 10 frt, Fischbein Ignác 9 frt, Abeles Jaques 8 frt (Budapestről), Dr. Kivu Viktor (Liptó-Vágfalu) 8 frt, Steinfeld Antal 7 frt, Dr. Balkányi Mik-
lós, Baum Miksa, Berger Henrikné, Berger Vil-
mos, Biedermann Ede, Burger Ede (Nyiregy-
házáról), Drucker Mór, Freund Vilmosné (Mád), Feischl Károlyné, Hartstein Peter, Klein Aladár, Klein Mór, Kohn Adolf, László Albert, Lichtschein Mózes, Dr. Popper Alajos, Ranunkel Henrikné, Reichmann Arminné, Tihanyi Sámuel, Weisz Léviné 5—5 frt, Berger Fischbein Fanny, Bo-
hus Ignác, Boczkó Sámuel, Hirsch (Kolozsvár), Katz Józsefné, Klein Mór (Balkány), Mayer Mayer (Kolozsvár), N. N., Rotschnek család, Steinber-
ger Gyula 4—4 frt, Berger Jenő, Berger Mór, Biedermann József, Drucker Mór (Budapestről), Erber Vilmos, Erdélyi Adolf, Falk Lajos, Dr. Fejér Ferencz, Fisch Ignáczné (N.-Létáról), Fischer Adolf, Fried Emil, Kellner Dávid, Mar-
kus Miksa, Ormódy Lajosné, Reiner Henrikné, Dr. Rózsa Jakab (B. Ujvárosról), Sesztina Jenő, Dr. Székely Miklós, Stern Győző, Turay Farkas 3—3 frt, Altmann Samu, Dr. Balkányi Emil, Boros testvérek, Dr. Brüll Bertalan, Emerich Arnold, Falk Armin, özv. Fried Károlyné, Fried-
mann Jaques, Glück Antal, Hartstein B tty, Hirschfeld Armin, Dr. Jozsinezy Miklósné, Kacs-
kovics Ivánné, Dr. Kardos Samu, Katz Mihályné, Kellner Károly, Kohn Lipót, Lusztig Károly, Dr. Medve Kálmánné, Dr. Moskovits Jenő, Mura-
közy László, N. N., N. N., Oszváth Ferencz, Pongráci Géza, Preiser Salamonné, Rosenfeld Jakabné, Rosenthal Dánielné, Schwarcz Berta-
lan, Stern Armin, Tóth István, Varga F.-né, Weisz Mór, özv. Weisz Mózesné, Weisz Sándor, Weinberger Lajos 2—2 frt, özv. Rosenberg Albertné 1 frt 50 kr, Altmann Ede (Balkány), Áron Miksa, Balkányi Gyula, Boros Lipót, Dr. Burger Péter, Darvas Izidor, Dr. Fodor (Kar-
czagról), Fuchs Ignác, Fürst Ödön, Fürst Mátyás, Flamm Mártonné, id. Hanke Emil, Goldstein Mór, özv. Guttmann Adolfné, Grünvald S. (Kar-
czagról), Gerber Hugó, Dr. Grosz (Szoboszló), özv. Jakobovics Ignácné, Jónász Mór, Dr. Kain Albertné, Kaczár Árpád, Kaufman Alajos, Kiss János, Dr. Klár Vincze, Dr. Hentzler Jó-
zsef, Kohn Lajosné, Krausz Gusztáv (Karczag), Lám Sándor, Lengyel Imre, Leszkay Ferencz, Lindenbaum N. (Budapestről), Markovits Ká-
rolyné, Neumann Jakab, Nagy Jakab, N. N., N. N., Puky Gyuláné, Reichmann Sámuel, Ro-
senberg Józsefné, Rosenberg Salamon, Riesz Károly, Schwarcz Bernát, Schwarcz Gusztáv (Bécs), Schwarcz Felix (Bpest), Zicherman Ede, Silbermann Henrikné, Sorger József, Stark Mártonné, Stark Ignácné, Dr. Simonné (Szo-

boszló), Dr. Szántó Sámuel, Spitz Gyula, Tó-
kés Gábor, Terey Józsefné, Turai Frigyes, Vi-
man Antalné, Várad Ignác, Valdmann Már-
ton, Weisz Lajos (Szaniszló), Dr. Weiner (Kar-
czag), 1—1 frt; Tóth Béla építész, Wallfich főhadnagy, N. N., 50—50 kr.

* Thea estély. A debreczeni pinczér egylet központi választmányá által holnap a »Margit-fürdő« dísztermében rendezendő zart-
körű thea estély iránt nagy az érdeklődés, — melynek sikere az aláírásí iven nagyobbrészt vendégelősök és kávéosok által történt szép számú aláírásokból ítélve, előre is biztosítottnak lát-
szik. Mindazon egyleti tagok, kik tevédeséből az alá-
írásí ivot nem kapták meg, ezennel meghívotnak az estélyre.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon idegen tisztelt rokonok, ösmerőök és jó ba-
rátok, kik felejtethetlen gyermekünk temetésén megjelentek, s ez által részvétüket nyilvání-
tották, fogadják ez uton is hálás köszönetün-
ket. Szentesi János és családja.

* Elkobzott dísznőgökö. Vég h Gyula II. ker. kapitány a husmérésekben és hentes üzletekben tegnap orvos-rendőr vizsgá-
latot tartván, egyik kis-uj-utczai hentes-üzlet-
ben sok romlott sertés húst és kolbászt el-
kobozott.

Külömfélék.

* Öngyikosi miniszteri tanácsos. Szenzációs öngyikosság történt Pozsonyban. Fésüs Béla nyug. miniszteri tanácsos, bátyja Fésüs György jogakadémiai tanár lakásán, a hol látogatóban volt, felakasztotta magát. Nem is sejtik, hogy mi vitte az öngyikosságra. Fésüs Béla megvénghárom éves nőtlen ember volt s csak nem rég vonult nyugalomba. Leg-
utóbb a füzeti kormányzóságnál szolgált.

Sikkasztó képviselő. Az angol alsó-
ház elhatározta Hastings képviselő kizárását. A kit árvaapének elikkasztása miatt elítélték.

NYILT-TÉR. *)

II. Nyilatkozat.

»A boradó és kövezei-vám házi keze-
lése Debreczenben« czim alatt Pap László név-
aláírással, a »Debreczen« 56-ik számában f. é. márcz. 19-én megjelent közlemény folytán, a sajtóper megindítása iránt szükséges lépéseket megtettem, a bizonyítást ellenem teljes mértékben megengedem.

Kelt Debreczenben, 1892. márcz. 22-én.

Csurka Janos,
városi tanácsnok.

III. Nyilatkozat.

»A boradó és kövezei-vám házi kezelése Debreczenben« czim alatt a »Debreczen« helyi lap folyó havi 56. számában Papp László alá-
írással megjelent közlemény folytán, a sajtóper megindítása iránt már megtettem a lépéseket. A bizonyítást magam ellen a legteljesebb mértékben megengedem.

Debreczen, 1892. évi márczius 23-án.

Mannó Kálmán,
(129.) fogyasztási adó és vám-felügyelő.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelős-
séget a

A kiadóhivatal üzenete.

A. D. urnak, Hódmezővásárhely. A mutatvány-
számot elküldték. Az előfizetési díjak lapunk homlokán olvashatók. Egy felévre az előfizetési díj: 5 frt. E hó-
nap végéig szivesen küldjék a lapot díj nélkül s ha az előfizetést be teszik küldeni, azt april hó 1-től szá-
mitjuk.

Vidéki előfizetőinket a közelgő új évnegyed alkalmával fölkérjük, hogy előfizetéseiket a tévedések elkerülése végett e czim alatt küldjék: »A Debreczen« kiadó-hivatalának, Debreczen.

K. L. urnak, T.-Földvár. A kérezzett hirdetés nem a mi lapunkban jelent meg.

Közbányai sertésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Márczius 21.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 300—400 kilg felüli sulyban) 45.50—46.50. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilg sulyban) 45.—46.— 3. Fialat nehéz (páronkint 320 kilg ron felüli sulyban) 48.—48.50— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 kilg, sulyban 47.—47.50 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgmg terjedő sulyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 kilg ron felüli sulyban) 46.—46.50 7. Közép (páronkint 220—280 kilg, sulyban) 45.—47.— 8. Könnyű (páronkint 220 kilgmg terjedő sulyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 kilg ron felüli sulyban) 45.—46.50 10. Közép (páronkint 220—260 kilg, sulyban) 44.50—45.50 11. Könnyű (páronkint 220 kilgmg terjedő sulyban) 45.—46.— Sertés létszám: a hízott sertés napján volt készlet 143.306 darab. A hízott mértés üzletirányzata: változatlan. — Hízalalni való sertés 15.— 17.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 2806 drb.

Budapesti gabonatózsde. Márcz. 22-én. Buza tavaszra 9.46 pénz, 9.48 áru, őszre 8.54 pénz, 8.56 áru. — Tengeri 1892 máj.— jun. 5.15 pénz, 5.17 áru. Zab tavaszra 5.72 pénz, 5.74 áru, őszre — pénz, — áru. — Káposztarepce aug.—szept. 12.55 pénz, 12.45 áru.

